

Onderwerp	Bestuurlijke verantwoordingsrapportage Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO) 2021
Versienummer	2022-04-12
Dossiernummer	2558
D&H datum	dinsdag 19 april 2022
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

Het college besluit:

De bestuurlijke verantwoordingsrapportage 2021 voor de BGT en de BRO vast te stellen.

2) Aanleiding

Delfland is bronhouder binnen het stelsel van Basisregistraties voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO).

Op basis van de Wet BGT is per 1 juli 2018 formeel een horizontale (interne) en verticale (externe) verantwoording ingevoerd volgens een methode van zelfcontrole. Deze methode van zelfcontrole is bekend onder de naam ENSIA BGT. ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. De eerste ronde van de ENSIA BGT zelfcontrole heeft plaatsgevonden in 2017. Deze keer was de zelfcontrole nog niet wettelijk verplicht. Sinds 2018 is de ENSIA BGT zelfcontrole wel een wettelijke verplichting. Alle bronhouders zijn verplicht deel te nemen.

Voor de BRO geldt dat 2018 nog een proefjaar was en dat de zelfcontrole op basis van de Wet BRO vanaf 2019 wettelijk verplicht is.

De vragenlijsten voor de zelfcontrole moeten jaarlijks ingevuld worden. Per 1 juli zullen de vragenlijsten aan de bronhouders beschikbaar worden gesteld. En uiterlijk per 31 december zullen deze volledig ingevuld moeten worden geüpload. Nadat de ingevulde vragenlijst is geüpload ontvangen wij een standaard document die de basis is van de bestuurlijke verantwoordingsrapportage. De vragenlijsten voor BGT en BRO zijn in 2021 volledig herzien en met elkaar in lijn gebracht. De afzonderlijke verantwoordingsrapportages BGT en BRO zijn vervallen; er is nu sprake van één integrale verantwoordingsrapportage waarin over beide basisregistraties wordt gerapporteerd.

Horizontaal wordt verantwoording afgelegd tussen ambtelijke organisatie (uitvoering) en bestuur. Verticaal doet het dagelijks bestuur dat aan de toezichthouder BZK. De verantwoordingsrapportage dient uiterlijk 1 mei naar de centrale database van ENSIA te zijn geüpload. Met het hiervoor beschreven ritme wordt gepoogd aan te sluiten bij de reguliere pc-cyclus van de bronhouders.

Delfland heeft als bronhouder voor beide basisregistraties de vragenlijsten over 2021 in december 2021 ingevuld. Onderliggende verantwoordingsrapportage is gegenereerd uit de vragenlijsten en de Delflandse antwoorden. De rapportage moet voor 1 mei 2021 door D&H worden vastgesteld en aan BZK beschikbaar worden gesteld. De vaststellingdatum door D&H wordt opgenomen in de rapportage.

Dossiernummer: 2558

3) Beoogd effect

Deze bestuurlijke rapportage is primair bestemd om intern horizontaal verantwoording af te leggen. Secundair wordt dezelfde rapportage aangewend om verticaal verantwoording af te leggen aan de toezichthouder BZK. En hiermee wordt door de bronhouder dan voldaan aan een wettelijke verplichting.

De zelfcontrole richt zich met name op de governance van de BGT en de BRO binnen de organisatie van de bronhouder. Zijn en worden de noodzakelijke randvoorwaarden voor adequaat functionerende BGT- en BRO-administraties ingevuld en worden deze waar nodig onderhouden en geactualiseerd? Hiermee wordt op governanceniveau een kwaliteitsbeeld geschetst. Als bronhouder kan Delfland hier haar voordeel mee doen.

4) Kernboodschap

In 2021 is door Delfland de stand van zaken inzake haar rol als bronhouder van de BGT en de BRO met behulp van de ENSIA-zelfcontrole, doorgelicht. De uitkomsten hiervan zijn samen te vatten zoals hieronder weergegeven. Deze teksten zijn ook opgenomen in de verantwoordingsrapportage.

BGT

Delfland is bronhouder in de BGT voor alle objecten die opgenomen zijn in de Delflandse Legger. Dat wil zeggen dat de legger leidend is voor de objecten die opgenomen en aangepast moeten worden in de BGT. De BGT is bekend en wordt volop gebruikt binnen Delfland. De afgelopen jaren is ook onveranderd hoog gescoord. In 2021 is een hiaat in het proces van bijhouding geconstateerd. Het is niet gelukt alle terugmeldingen binnen de gestelde termijn in behandeling te nemen. Het gaat hierbij om één melding die in de zomervakantieperiode een paar dagen te laat is opgemerkt. Dit is opgelost in 2022. Mede vanwege interne ICT gerelateerde storingen zal de score op dit punt ook voor 2022 minder zijn. Daarna zal de aanpassing zich doen gelden en zal de score verbeteren.

Delfland controleert doorlopend de borging van processen binnen de organisatie, de tijdigheid van de afhandeling en verwerking van mutaties en de volledigheid en juistheid van de gegevens (objecten en attributen) en neemt maatregelen om op doorlopende ontwikkelingen te kunnen blijven inspelen en om de kwaliteit van de BGT te borgen en waar nodig te verbeteren. Dit zijn continu lopende processen waarbij monitoring en evaluatie plaatsvinden. Tevens vindt hiervoor en hierover afstemming plaats met ketenpartners en andere bronhouders in de regio.

BRO

De BRO is bekend binnen Delfland en bij de afdelingen die ermee moeten werken of verantwoordelijke zijn voor de aanlevering. Het aantal projecten per jaar is beperkt. Delfland scoort volgens de zelfevaluatie gemiddeld boven de gestelde norm, maar nog niet de maximale score. Er is een kleine verbetering in de zelfevaluatiescore ten opzichte van vorig jaar; 88% in 2021 t.o.v. 79% punten in 2020. De normscore voor het totaal is 60%. Delfland zit daar dus ruim boven.

De reorganisatie uit 2020 heeft meer tijd gevraagd aan het duidelijk laten vaststellen van kaders aan opdrachten aan de nieuwe afdelingen. Het werk rondom de BRO vindt gewoon doorgang, maar het proces moet in de nieuwe organisatie nog goed worden geborgd. Hiervoor is in 2021 een product-dienstcatalogus uitgewerkt, welke in de jaarplannen van 2022 verder worden ingevuld. De activiteiten rondom de BRO maken hier deel van uit.

Delfland bevindt zich zowel intern als extern in een continu bewegende omgeving. In het licht van doorontwikkelingen en van factoren als de digitale transformatie en basis op orde is het de uitdaging de wettelijke taken vanuit de BGT en de BRO continu te blijven borgen binnen de

Dossiernummer: 2558

werkprocessen van onze veranderende organisatie en te zorgen dat ook de formatiecapaciteit ten behoeve van deze taken op orde blijft. Delfland heeft deze formatie ten behoeve van de BGT en de BRO op dit moment op orde. Gezien de aard van de competenties die nodig zijn voor deze taken, wordt er continu aandacht besteed aan de borging hiervan in de processen.

5) Historie – eerdere besluitvorming

- 25 september 2013 - Vaststelling Wet BGT
- 30 september 2015 - Vaststelling Wet BRO
- 1 januari 2016 - Inwerkingtreding Wet BGT
- 1 juni 2017 – Delfland volledig in de BGT
- 1 januari 2018 - Inwerkingtreding Wet BRO
- 1 juli 2018 - Invoering horizontale en verticale verantwoording volgens een methode van zelfcontrole op basis van de Wet BGT
- 16 april 2019 – Vaststelling Delflandse verantwoordingsrapportages BGT en BRO 2018 door D&H.
- 14 april 2020 – Vaststelling Delflandse verantwoordingsrapportages BGT en BRO 2019 door D&H.
- 13 april 2021 - Vaststelling Delflandse verantwoordingsrapportages BGT en BRO 2020 door D&H.

6) Regelgeving en Beleid

- Wet BGT
- Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 29 maart 2018, nr. 2018-0000183376, houdende regels betreffende de controle van de basisregistratie grootschalige topografie (Regeling controle basisregistratie grootschalige topografie).
- Wet BRO
- Besluit vaststelling inwerkingtreding Wet basisregistratie ondergrond, enz.
- Besluit van 25 oktober 2017, houdende regels met betrekking tot de basisregistratie ondergrond (eerste tranche) (Besluit basisregistratie ondergrond)
- Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 8 december 2017, nr. IENM/BSK-2017/205700, houdende regels met betrekking tot de basisregistratie ondergrond (Regeling basisregistratie ondergrond)

7) Financiën

- NVT

8) Duurzaamheid

- NVT

9) Organisatorische en personele consequenties

Delfland heeft de zorg dat de Wet BGT en de Wet BRO structureel geborgd zijn in de organisatie. Daarvoor moet Delfland zorgen dat:

- de formatiecapaciteit op orde is;
- taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden belegd en beschreven zijn;
- de BGT- en BRO-gerelateerde activiteiten bekend zijn bij medewerkers;
- voor de BGT geldende wettelijke regels voor inmeten of in laten meten van definitieve geometrie beschreven zijn en gevolgd worden.

Voor de BGT was deze organisatie op het moment van uitvraag in 2021 op orde.

Dossiernummer: 2558

Voor de BRO heeft de organisatie in 2021 verdere stappen gezet. De coördinatie en het gegevensbeheer zijn belegd. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn bekend, maar hier moet nog wel ervaring mee worden opgedaan in de praktijk. De bekendheid van BRO moet verbeterd worden binnen Delfland, zodat iedereen die in projecten te maken krijgt met de BRO weet hoe te handelen. Er is aandacht voor de BRO in alle contracten met aannemers, maar ook daarin moeten we scherp blijven dat dit altijd wordt nageleefd, zodat de data op de juiste manier wordt aangeleverd aan het bronhouderportaal-bro.nl. Daarnaast zal het BRO-projectteam worden versterkt met grondwater-specialisten aangezien grondwater recent is toegevoegd aan de verplichte registratieobjecten.

10) OR

- NVT

11) Risico's en beheersmaatregelen

- Beschikbare formatiecapaciteit. Bij het vertrek of langdurige afwezigheid van medewerkers dient de vervanging voor het beheer van de BGT en de BRO zodanig geregeld te zijn dat de kwaliteit van de registratie is gewaarborgd. Daarom zal achtervang geborgd worden in de werkprocessen en zullen vroegtijdig stappen (werving of inhuur indien noodzakelijk) worden ondernomen om dit op te vangen. Door schaarste van gekwalificeerd personeel op de arbeidsmarkt kan dit een uitdaging zijn.
- Afhankelijkheid van derden. Delfland heeft een groot deel van de BGT-werkzaamheden uitbesteed aan derden (voornamelijk inliggende gemeenten). Deze partijen kunnen ook te maken krijgen met deze schaarste op de arbeidsmarkt, waardoor de kans bestaat dat niet (volledig) aan de afgesproken ontzorging kan worden voldaan. Door middel van de overeenkomsten die met deze partijen worden afgesloten, wordt zoveel mogelijk geprobeerd dit soort problemen te voorkomen. In voorkomende gevallen zal in samenspraak met deze partijen naar een ander manier van ontzorgen worden gezocht, onder andere door uitbesteding aan in BGT-werkzaamheden gespecialiseerde bureaus.
- Het te laat aanleveren van de vastgestelde verantwoordingsrapportages resulteert in het niet voldoen aan onze wettelijke verplichtingen, daarom worden het tijdig invullen en agenderen van de vragenlijsten en verantwoordingsrapportages geborgd in werkprocessen van de BGT en de BRO bij Delfland.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

- Waar mogelijk en noodzakelijk sluiten we aan op de communicatie rondom de BIO (baseline informatieveiligheid overheden).

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

- 11 april 2022 - Behandeling rapportage in PFO.
- 19 april 2022 - Behandeling en vaststelling rapportage in D&H.
- 20 april 2022 - Versturen (uploaden) rapportage naar BZK door gegevenseigenaar referentiebestanden.

14) Bevoegd orgaan

- Op basis van de Wet BGT en de Wet BRO is D&H het bevoegd orgaan om de zelfcontrole rapportage vast te stellen en als zodanig horizontaal en verticaal te verantwoorden.

15) Toelichting

ENSIA

ENSIA heeft tot doel het verantwoordingsproces over informatieveiligheid bij gemeenten verder te professionaliseren door het toezicht te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke Planning & Control-cyclus. Door de samenwerkende partners Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)/ VNG Realisatie, alsmede ICTU (ICT-Uitvoeringsorganisatie in het Actieprogramma Elektronische Overheid) is een toezichtgereedschap ontwikkeld om op bronhouderniveau de implementatie van de BIG (baseline informatieveiligheid gemeenten) te monitoren. Deze monitor heeft de vorm van een zelfevaluatie gekregen die primair wordt ingezet voor de interne horizontale verantwoording. De rapportage van de zelfevaluatie gaat vergezeld van een verklaring. BZK kan besluiten tot een externe audit op de resultaten van de zelfevaluatie en de verklaring om extra zekerheid te verschaffen.

Na de horizontale verantwoording wordt er ook verticaal verantwoording afgelegd over het gevoerde informatieveiligheidsbeleid. Dit ten behoeve van de verschillende verticale toezichthouders vanuit BZK en SZW.

De Afdeling Beleid Geo-Informatie van de Directie Ruimtelijke Ordening van het Directoraat-Generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van BZK (BZK/DGBRW/RO/BGI) neemt deel aan het programma ENSIA. In het kader van het toezicht met betrekking tot de informatieveiligheid bij bronhouders, zijn onderwerpen uit de BGT en BRO en ook de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), die aan informatieveiligheid raken overgeheveld naar ENSIA/BIG zelfcontrole en worden daar dus ook uitgevraagd. Denk hierbij aan zaken over back- up en uitwijk. De BIG gaat overigens op in de BIO (baseline informatieveiligheid overheden). Omdat de BIWA (baseline informatieveiligheid waterschappen) hier ook in opgaat zal Delfland daarvoor in de toekomst ook zelfcontroles voor moeten uitvoeren.

Single Information Audit

Uitgangspunt van ENSIA is de single information audit. Dit betekent dat u maar één keer per jaar deze zelfevaluatielijst hoeft in te vullen. De informatie wordt gebruikt voor de horizontale verantwoording richting bestuur en de diverse verticale verantwoordingslijnen richting departementen.

ENSIA/BGT en BRO

Voor de BGT- en BRO-zelfcontroles wordt gebruikt gemaakt van de gereedschappen van ENSIA. Als domein van toezicht blijven de BGT en BRO uiteraard functioneren onder aansturing van BZK/DGBRW/RO/BGI. En dat geldt voor alle BGT- en BRO-bronhouders.

16) Bijlagen

Bijlage 1: Verantwoordingsrapportage 2021 Hoogheemraadschap van Delfland – Basisregistraties grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO) v20220408